

[Søren P. Larsen.]

at være med, og det kan vi jo ikke gøre noget ved. Jeg for mit Vedkommende synes ikke, at der i Socialreformen findes Bestemmelser, som paa nogen Maade kan siges at have Karakteren af Tvangsbestemmelser over for det Forhold, det her drejer sig om; derimod ved jeg meget vel, at der i Socialreformen som i Arbejdsløshedsloven findes en Række Bestemmelser, som siger, at den, der ikke vil tage passende Arbejde, har under visse Forhold ingen Ret til Hjælp. I 1932 gennemførte vi en Lov om midlertidige Statstilskud til Kommuner i Anledning af Hjælp til arbejdsløse, og denne Lov blev vedtaget enstemmigt, idet dog Svend Nielsen og C. O. Pedersen ikke stemte for den, men der er vist ingen, der tror, at disse to daværende Medlemmer var saa langt ude til den anden Side, at de var Modstandere af de paagældende Bestemmelser. Da indførte man i den Lov en Bestemmelse, som sagde, at Kommunalbestyrelsen var berettiget til at anvise en arbejdsløs, der fik Hjælp i Henhold til denne Bestemmelse, Arbejde ved Jordarbejde, Vejarbejde, derunder Skærveslagning, og saaledes — og dør kommer jeg til det, som er Hovedformaalet — at Understøttelsen kunde omsættes til det for Arbejdet gældende Vederlag og træde i Stedet for dette. Der stod endvidere i Loven, at de arbejdsløse var *forpligtet* til at udføre det saaledes anviste Arbejde o. s. v. En saadan Bestemmelse kunde Rigsdagen gennemføre i Enighed i 1932, saa det er uforstaaeligt, at man ikke vilde gaa med til Tanken i vort Ændringsforslag til § 4, endda var vi villige til at finde en anden Formulering. Derved kunde man have banet Vej for saadanne Bestemmelser, at en Kommunalbestyrelse ikke kunde komme i den Situation; at den kunde sige: Vi bringer et økonomisk Offer og gør et personligt Arbejde for at sætte et Arbejde i Gang, og saa kommer der en Agitator til Kommunen og faar de unge foresnakket, saa de forlader Arbejdet, hvorefter vedkommende Kommunalbestyrelse staaer med et Arbejde, der er sat bekosteligt i Gang, men den har ingen Midler til at faa Arbejdet gjort, de unge kan gaa, naar som helst de vil. Jeg tror egentlig ikke, man ved nærmere Omtanke kan mene, at de Bestemmelser, vi fra Venstres Side her har forlangt, er urimelige. Den, der melder sig hos en Kommune og faar Hjælp derfra, skal allerede i Henhold til Socialreformen paa mangfoldige andre Omraader underkaste sig fastlagte Bestemmelser.

Det er de Forslag, vi har søgt at trænge igennem med i Udvalget. Det er ikke lyk-

kedes endnu, men det sker jo undertiden, at et Lovforslag ændres, naar det kommer op til Landstinget, og det kan jo være, at man deroppe ved at se lidt nærmere paa de Bestemmelser, Venstre har ønsket indsat, kunde finde en anden Form, og hvis den dækker over den samme Mening, skulde vi med Glæde gaa med dertil. Det har altsaa ikke kunnet lade sig gøre i Folketingsudvalget, og jeg kan derfor paa mit Partis Vegne ikke anbefale at stemme for Flertallets, Socialdemokraternes, de Konservatives og de Radikales Ændringer, men vil anbefale at stemme for Ændringsforslag Nr. 2, som er stillet af Venstres Medlemmer.

Bindeslev: Der er af de to ærede foregaaende Ordførere talt om det fælles nationale Arbejde; man kunde lige saa godt have kaldt det det fælles sociale Arbejde. Fra Venstres ærede Ordfører (Søren P. Larsen) har denne Omtale faaet en lidt satirisk, i alt Fald tilsigtet satirisk, Drejning; men hvis man ser Tingene nærmere efter i Sømmene, maa man dog vist erkende, at det eneste nationalsocialistiske, der findes i Betænkningen, findes i Venstres Forslag, thi det gaar nemlig ud paa at omdanne det foreliggende Lovforslag, der drejer sig om frivillig Arbejdstjeneste, til et Forslag om tvungen Arbejdstjeneste. Spørgsmaalet om tvungen Arbejdstjeneste er i og for sig noget, man kan diskutere; man kan diskutere det paa samme Grundlag, som man f. Eks. vilde diskutere den almindelige Værnepligt, og det er jo et Problem, som man i flere af Verdens Stater er kommet ind paa, ikke alene at diskutere, men ogsaa at løse — jeg kan saaledes nævne, at man i Bulgarien har gennemført en saadan tvungen Arbejdstjeneste for hele Ungdommen. Noget saadant kan altsaa meget vel diskuteres, men det er ikke min Opgave her at stille noget Forslag i saa Henseende. Om noget saadant skulde indføres, maatte bero paa mange Overvejelser, baade af praktisk og teoretisk Art, og jeg skal derfor ikke komme nærmere ind derpaa ved nærværende Lejlighed. Men det, som jeg ønsker at fastslaa, er dette, at hvis man ønsker en saadan tvungen Arbejdstjeneste, saa maa man lave et *Lovforslag* om tvungen Arbejdstjeneste og derefter diskutere Spørgsmaalet aabent og i fuldt Dagslys, saa man ved, hvad det drejer sig om; men Venstre forsøger i dette Tilfælde paa i en Lov om frivillig Arbejdstjeneste at indføre Bestemmelser om tvungen, og noget saadant lader sig ganske simpelt ikke gøre. Man kan ikke gøre det hverken